

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Педагогіки, української та іноземної філології	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ В МИСТЕЦЬКІЙ ШКОЛІ

*ОПП «Станковий живопис», «Реставрація та експертиза творів мистецтва»,
«Графіка», «Монументальний живопис», «Сучасні візуальні мистецтва»,
«Мистецтвознавство»*

Викладач	Калашник Оксана Вікторівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри педагогіки, української та іноземної філології
E-mail	oksana.kalashnik1985@gmail.com
Заняття	2 год. на тиждень (дистанційно)
Консультації	навчальним планом не передбачені, за необхідності можуть бути проведені
Адреса	ауд. 303, корпус 2, поверх 3, вул. Мистецтв, 6
Телефон	(057) 706-02-46 (кафедра ПУІФ)

КОРОТКА АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

Програму навчальної дисципліни складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Навчальний курс формує специфічну професійну культуру і є теоретичною базою майбутньої викладацької діяльності педагога вищої і професійної школи. **Метою** початкової дисципліни є: забезпечення теоретичної і практичної підготовки студентів мистецького профілю до виконання функціональних обов'язків викладача, фахівця у галузі педагогіки (мистецької вищої школи) в закладах освіти України; забезпечення творчого розвитку особистості студента; розкриття основних проблем

сучасної професійної освіти мистецького профілю. У програмі чітко й логічно представлено основні завдання, визначено вимоги до знань, умінь і навичок, подано систему та критерії оцінювання, виокремлено методи навчання та методи контролю.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

<p>Загальні компетентності</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. - ЗК 05. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності. - ЗК 06. Здатність оволодівати сучасними знаннями, розуміти предметну галузь та сфери професійної діяльності.
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<ul style="list-style-type: none"> - СК 05. Здатність застосовувати теоретико-методологічні основи педагогіки в мистецькій школі, володіти методикою викладання фахових дисциплін у художніх навчальних закладах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 08. (ПР 09, ПР 10) Здатність застосовувати теоретико-методологічні основи педагогіки в мистецькій школі, володіти методикою викладання фахових дисциплін у вищих навчальних закладах художньої освіти II-IV рівнів акредитації.

До закінчення курсу здобувачі повинні:

знати: базові поняття сучасних педагогічних знань та педагогіки мистецької школи; структуру державних стандартів вищої освіти; права та обов'язки учасників освітнього процесу; актуальні завдання дидактики вищої школи та підходи до їх реалізації; технологію розробки навчального заняття (у відповідності до кваліфікації); сутність інформаційних та арттехнологій навчання у вищій школі; систему методів викладання мистецьких дисциплін; методичні засади організації та проведення мистецько-виховних заходів зі студентською аудиторією; психолого-педагогічні основи самовдосконалення та самоорганізації особистості викладача; комунікативні процеси в педагогічній діяльності.

вміти: використовувати методи, форми й засоби навчання у своїй професійній діяльності; застосовувати основні мистецькі технології у викладанні предмету за кваліфікацією; розробити конспект лекційного (практичного, семінарського) заняття та провести його, поєднуючи традиційні та сучасні художньо-педагогічні методики; самостійно опрацьовувати різні види джерел (навчальну та навчально-методичну літературу), критично її аналізувати і використовувати в педагогічній практиці та під час підготовки до занять; володіти комплексом мистецько-педагогічних методів, пов'язаних з

організацією навчального процесу, стимулюванням навчальних дій, контролем та оцінкою досягнень студентів; володіти навичками спілкування в професійно-педагогічній праці.

ПОЛІТИКА КУРСУ

В умовах дистанційного навчання комунікація з викладачем відбувається через груповий чат в Telegram та створення відео-конференцій в Zoom та / або Google Meet відповідно до розкладу занять групи.

Обов'язковою умовою для студента є ведення конспекту лекцій.

Для іноземних студентів допустимим є використання гаджетів для паралельного перекладу.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основою навчальної дисципліни є розроблений курс лекцій (укладач – професор Єрмакова Т. С.). Кожна лекція доповнена відповідними презентаціями у PowerPoint.

Дисципліною передбачено також методичні розробки до практичних занять, які видаються студентам заздалегідь. Також надається перелік рекомендованої для опрацювання літератури та інтернет-джерел для підготовки до практичних занять.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Microsoft PowerPoint.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається протягом одного семестру 1-го року навчання студентів СВО: Магістр факультету «Образотворче мистецтво» (3 кредити ECTS, 90 навчальних годин, у тому числі 30 годин – аудиторні лекційні та практичні заняття та 60 годин – самостійні). Всього курс має 2 модулі та 10 тем.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом практичних занять. Теми і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Самостійна робота студента спрямована на поглиблене вивчення тем за професійним спрямуванням. Зміст самостійної роботи містить роботу над темами виділеними для самостійного опрацювання, підготовка усних доповідей за темами практичних занять дисципліни. Дисципліною не передбачено виконання індивідуального завдання.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
				60–63	E
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	35–59	FX
	75–81	C		0–34	F

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачеві. Оскільки заняття відбуваються в онлайн-форматі, у студента має бути увімкнена камера та вимкнений звук. Онлайн-присутність студента на занятті повинна підтверджуватись увімкненим відео із зазначенням власного прізвища та імені. Під час обговорення питання або під час відповіді мікрофон вмикається. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із завідувачем кафедри та студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Студент повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану. В обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом. У разі неможливості з поважних причин відвідати заняття, проінформувати викладача. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно опрацювати її та відповісти на ключові питання з теми.

Студент повинен пройти поточні та заліковий тестовий контроль, а також інші роботи, що визначені робочим планом навчальної дисципліни. Обов'язком є присутність студента на проміжному контролі та заліку. Відвідування занять не є оцінюваним компонентом курсу.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, студент втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку – студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/09/Додаток-3.-Проект-ЗУ-Про-академічну-доброчесність_липень2022.pdf.

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1 тиждень	1	лекція	Мета сучасної освіти. Сучасні освітні парадигми. Педагогіка вищої школи як наука.	2		Конспект лекцій (тезовий)

2 тиждень	2	лекція	Учасники навчально-виховного процесу. Особливості їх взаємодії: комунікація, педагогічна взаємодія, педагогічна культура.	2		Конспект лекцій (тезовий)
3 тиждень	3	лекція	Становлення і розвиток педагогіки мистецтва.	2		Конспект лекцій (тезовий)
4 тиждень	1	практичне заняття	Зміст вищої освіти. Основні нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти.	2		Закон України про вищу освіту: функції, цілі освіти, основна термінологія, права тощо.
5 тиждень	2 (1)	практичне заняття	Педагогічні технології у вищій школі.	2		Особливості використання (методика), функції, цілі, завдання, форми використання, цільова аудиторія.
6 тиждень	2 (2)	практичне заняття	Арттехнології у навчальному процесі.	2		Артпедагогіка, її зміст; основні арттехнології; технологія візуального мислення.
7 тиждень	4	практичне заняття	Педагогічна задача, педагогічна ситуація, педагогічні конфлікти та ведення індивідуальної бесіди.	2		Особливості вирішення, педагогічна комунікація і педагогічна культура.
			Модульна контрольна робота 1		Тестовий контроль	Роздруківка видається на занятті
8 тиждень	5	лекція	Основи дидактики вищої школи.	2		Конспект лекцій (тезовий)
9 тиждень	5	практичне заняття	Форми організації та методи навчання у вищій школі.	2		
10 тиждень	6	лекція	Система контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів мистецького закладу.	2		Конспект лекцій (тезовий)
11 тиждень	7	лекція	Безперервна освіта (life-long education).	2		Конспект лекцій (тезовий)

12 тиждень	8	лекція	Система виховної роботи у вищій школі.	2		Конспект лекцій (тезовий)
13 тиждень	8	практичне заняття	Особистісно-орієнтований підхід у вищій освіті.	2		
14 тиждень	9	практичне заняття	Діджиталізація сучасної освіти: виклики та проблеми. Сучасні онлайн-платформи для навчання.	2		Доповідь про сучасні онлайн-платформи та системи навчання
15 тиждень	10	практичне заняття	Роль видатних педагогів у становленні і розвитку педагогіки мистецтва.	2		Презентація у PowerPoint
			Модульна контрольна робота 2		Тестовий контроль	Роздруківка видається на занятті

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінюванню підлягають **завдання практичних занять** та проміжний тематичний контроль. У результаті виставляється загальна оцінка з кожної теми практичного заняття. Поточний контроль здійснюється під час проведення кожного практичного заняття відповідно до конкретних цілей з кожної теми. **В системі вивчення дисципліни використовується комплекс методів навчання:** вербальні (словесні), наочні та практичні методи, які включають в себе як подання матеріалу викладачем (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), так і роботу студентів з книжкою (підручником, довідковою, науково-популярною і навчальною літературою) та глобальною мережею «Інтернет»; робота з першоджерелами (науковими працями вчених-педагогів), виконання тестових завдань тощо. Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем залежно від цілей і завдань, виду занять, змісту теми, можливостям (інтелектуальним, психологічним, морально-етичним тощо) студентів, наявним умовам і часу, відведеному для вивчення теми.

Залік отримується шляхом накопичення балів за Модуль 1 і Модуль 2, своєчасно виконані тестові завдання.

Допускається відпрацювання теми протягом одного тижня.

Максимальна оцінка з дисципліни складає 100 балів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

<i>Залік</i>							
Поточне тестування та самостійна робота							Бали
<i>мінімальні/максимальні бали</i>							
Модуль 1				Модуль 2			
T1	T2(1)	T2 (2)	T4	T5	T8	T9	T10

6/10	6/10	6/10	6/10	6/10	6/10	6/10	6/10	
тест за Модулем 1				тест за Модулем 2				
6/10				6/10				
30/50				30/50				60/100

T1, T2(1), T2(2), T4, T5, T8, T9, T10 – теми семінарських занять. Оцінюються за такими балами: 6 балів – мінімальний бал, 10 балів – максимальний бал за одне семінарське заняття.

Модульний тест є обов'язковим після T4 та T10, де 6 балів – мінімальний бал, 10 балів – максимальний бал.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали	Критерії оцінювання	
A	90-100	Студент вільно володіє матеріалом, розуміє й знає предмет і об'єкт науки – педагогіки, розуміє зміст і завдання дидактики вищої школи, формулює вимоги і критерії до викладача вищої школи, розуміється на методах навчання у вищій школі та формах навчального процесу.
B	82-89	Студент має уявлення про принципи і зміст дидактики вищої школи, орієнтується в основних вимогах, вміє сформулювати мету і завдання педагогічної роботи в ЗВО.
C	74-81	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з формулюванням основних ідей.
D	64-73	Студент знає основні принципи і завдання дидактики вищої школи, вміє організувати необхідну роботу студентів та оцінити її.
E	60-63	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми із формулюванням основних ідей.
FX	35-59	Студент має знання та вміння нижче рівня, визначеного оцінкою «задовільно».
F	0-34	Пропуск рубіжного контролю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Болонський процес: Нормативно-правові документи / Укл. З.І. Тимошенко, І.Г. Онищенко, А.М. Греков, Ю.І. Палеха. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. 102 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 384 с.
3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
4. Городиська В., Пантюк М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2014. 307 с.
5. Закон України «Про вищу освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
6. Наукові підходи до педагогічних досліджень: [колективна монографія / За заг. ред. д.п.н., проф., чл.-кор. НАПН України В.І. Лозової]. Х.: Вид-во Віровець А.П. «Апостроф», 2012. 348 с.
7. Теоретичні основи виховання і навчання / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. 2-е вид., випр. і доп.. Харків: «ОВС», 2002. 400 с.
8. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. К.: Академвидав, 2014. 456 с.

9. Хрестоматія з педагогіки вищої школи / Укладачі: В.І. Лозова, А.В. Троцько, О.М. Іонова, С.Т. Золотухіна. За заг. ред. В.І. Лозової. Х.: Віровець А.П. «Апостроф», 2011. 408 с.

Допоміжна

1. Буренніков Ю.А., Хом'юк І.В. Фактори адаптації студентів першого курсу до навчання у вищому технічному навчальному закладі. Вісник ВПШ. Вінниця, 2007. Вип. 3. С.93-97.

2. Ващенко Г. Виховна роля мистецтва. К.: Школяр – «Фада» ЛТД, 2000. Т.4: Праці з педагогіки та психології. 416 с.

3. Гончар О.В. Педагогічна взаємодія учасників навчально-виховного процесу в системі вищої освіти України (історико-педагогічний аспект). Х.: ХНАДУ, 2011. 424 с.

4. Індивідуальні тьюторські завдання для самостійної роботи студентів II-V курсів (Інтегрований курс теорії та історії педагогіки) / Автор-укладач А.М. Бойко. Київ: КНТ – Полтава: ПНПУ, 2010. 400 с.

5. Рудницька О.П. Педагогіка мистецтва: пошуки і перспективи. Київ; Ченстохова. 2000. Вип. II. С. 233–245.

6. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.

7. Тарарак Н.Г. Формування ціннісних орієнтацій учасників навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах мистецького профілю України (історико-педагогічний аспект). Х.: ХНАДУ, 2014. 324 с.

8. Швай Р. Педагогіка творчості: підручник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2020. 200 с.

9. Щербан Т.Д. Психологія навчального спілкування. К.: Міленіум, 2004. 345 с.